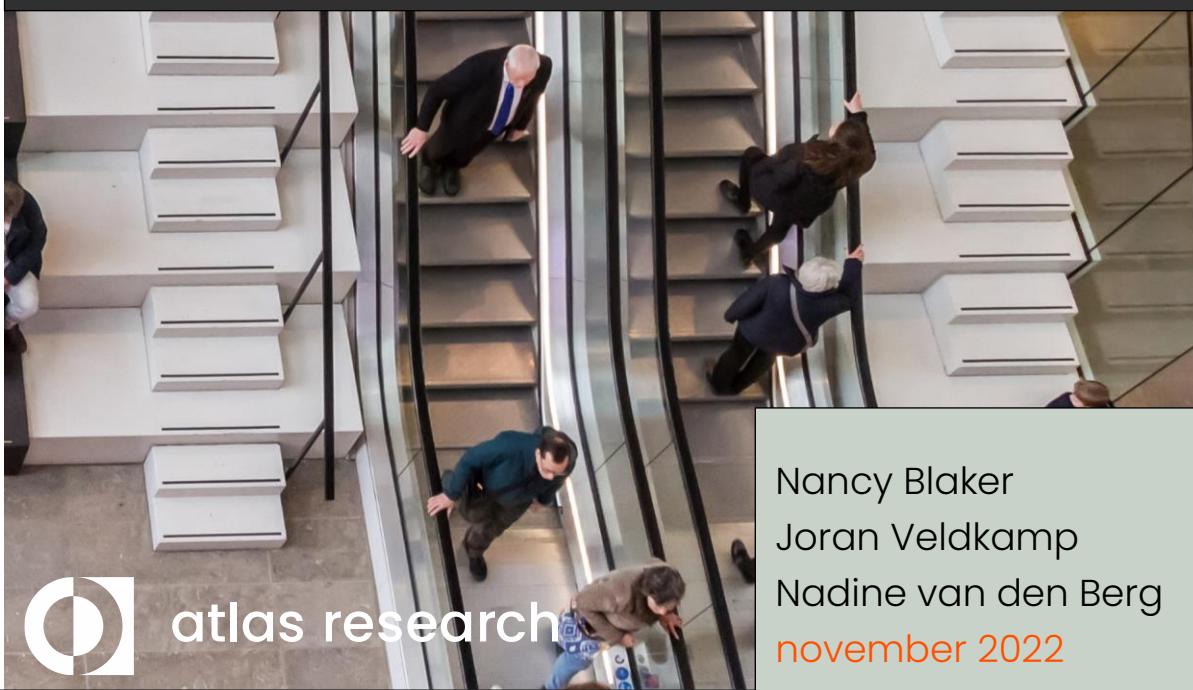

Toekomstplannen

Een inventarisatie van toekomstige culturele
multifunctionele organisaties

atlas research

Nancy Blaker
Joran Veldkamp
Nadine van den Berg
november 2022

Eindredactie

Atlas Research
Capital C, 4^e etage
Weesperplein 4c
1018 XA Amsterdam
020 2371400
info@atlasresearch.nl
www.atlasresearch.nl

© Atlas Research, Amsterdam, 2022

Inhoud

Samenvatting en conclusies	4
1 Inleiding	8
2 Gevorderde toekomstplannen culturele mfo's	10
3 Intenties voor toekomstige culturele mfo's	19

Samenvatting en conclusies

Uit een inventarisatie van organisaties en locaties die meerdere culturele functies vervullen blijkt dat er 178 culturele multifunctionele organisaties (mfo's) in Nederland gevestigd zijn.¹ Voor dit aansluitende onderzoek hebben wij toekomstplannen voor het realiseren van culturele mfo's geïnventariseerd door middel van deskresearch. Er zijn in totaal dertig plannen gevonden en nader onderzocht. Achttien van deze plannen bevinden zich in een gevorderd stadium, en hebben een grote kans op realisatie. Verder zijn er nog twaalf plannen die zich nog in een stadium van intentie bevinden. Het is minder zeker of deze plannen ook werkelijk gerealiseerd gaan worden, maar er bestaan intenties om een culturele mfo te vestigen bij ten minste één partij. In tabel 1 (concrete plannen) en tabel 2 (intenties) staat een overzicht van de plannen die worden beschreven in dit rapport. Hierin staat ook een overzicht van de beoogde culturele functies van de te realiseren culturele mfo's. Deze functies zullen in sommige gevallen onderhevig zijn aan verandering bij de werkelijke realisatie van de mfo, voornamelijk bij de intenties in tabel 2.

Tabel 1 Overzicht van gevorderde plannen voor mogelijke culturele mfo's. Educatie betreft voornamelijk kunsteducatie, volksuniversiteit en centra voor de kunsten

Gemeente	Plan	Beoogde functies
Almere	Cultuurhuis Almere Buiten	Bibliotheek, Educatie, Podium, Film, Erfgoed, Horeca
Baarn	De Kroon	Bibliotheek, Educatie, Podium, Horeca
Breda	Klavers Jansen	Podium, Film, Cultuurparticipatie
Deventer	Bibliotheek Deventer	Bibliotheek, Cultuureducatie
Dronten	MFC Swifterbant	Bibliotheek, Educatie, Podium, Film, Horeca
Ermelo	De Dialoog	Bibliotheek, Educatie, Film, Horeca
Gemert-Bakel	De huiskamer van Bakel	Bibliotheek, Educatie, Podium, Horeca
Katwijk	Cultuurbedrijf	Bibliotheek, Volksuniversiteit, Cultuurparticipatie, Horeca
Lansingerland	Casa Cadanza	Bibliotheek, Educatie, Podium, Film, Horeca
Leeuwarden	Multifunctioneel centrum	Bibliotheek, Podium
Meerssen	MFC De Bunde	Educatie, Podium, Cultuurparticipatie
Nijkerk	Dorpshuis Hoevelaken	Bibliotheek, Cultuurparticipatie, Horeca
Pijnacker	Sociaal Cultureel Centrum	Bibliotheek, Educatie, Podium
Reusel de Mierden	MFA Reusel	Bibliotheek, Educatie, Podium
Texel	Het Thijssehuis	Bibliotheek, Educatie, Podium
Winterswijk	Cultuurkwartier WoooW	Bibliotheek, Podium, Cultuurparticipatie
Zaltbommel	De Poorterij	Podium, Film
Zundert	Multifunctioneel centrum	Bibliotheek, Educatie, Museum, Horeca

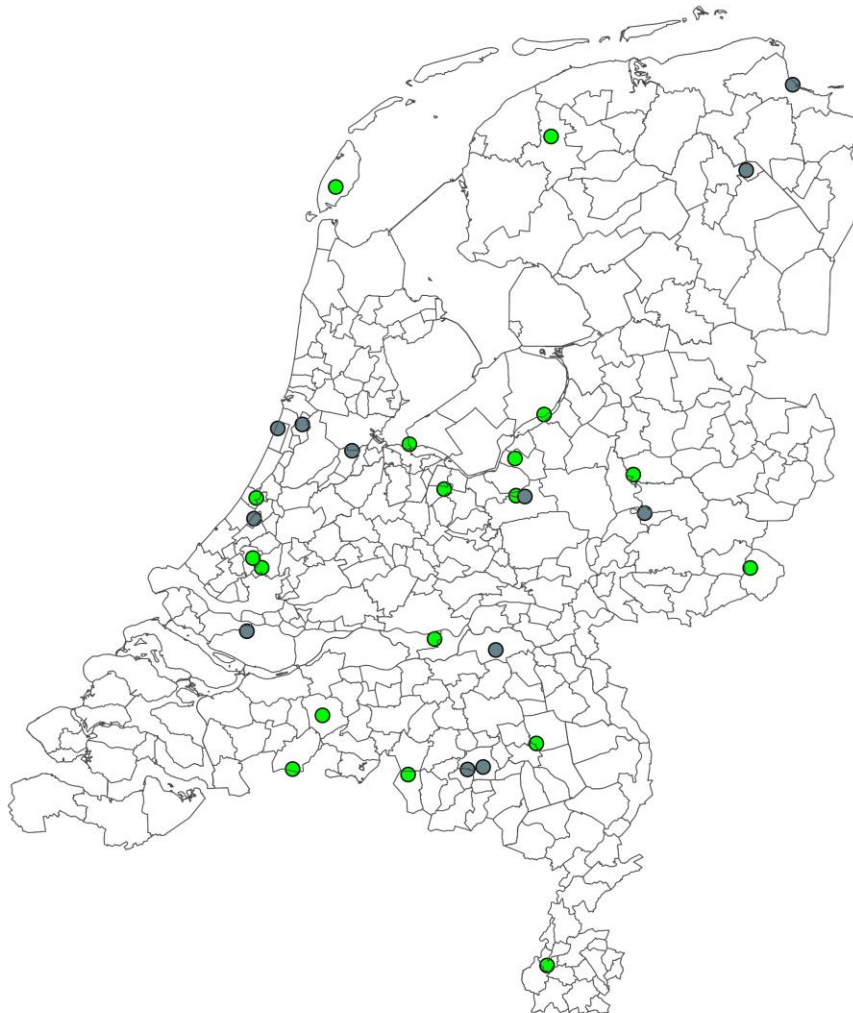
¹ Deze resultaten komen uit het aansluitende rapport: Blaker, Veldkamp, Van den Berg (2022): Culturele multifunctionele organisaties. Een exploratief onderzoek naar organisaties met meerdere culturele functies. Amsterdam: Atlas Research.

Tabel 2 Overzicht van minder gevorderde plannen voor mogelijke culturele mfo's. Educatie betreft voornamelijk kunsteducatie, volksuniversiteit en centra voor de kunsten

Gemeente	Plan	Beoogde functies
Amstelveen	Cultuurstrip Amstelveen	Podium, Film, Museum
Barneveld	Cultuurplein-1	Podium, Cultuurparticipatie
Delfzijl	Cultuurcluster de Molenberg	Bibliotheek, Educatie, Podium, Cultuurparticipatie
Eindhoven	Hotspot	Bibliotheek, Educatie, Podium
Haarlem	Culturele samenwerkingen	Bibliotheek, Educatie, Erfgoed, Museum
Hoeksche Waard	Cultuurhuis Hoeksche Waard	Cultuurparticipatie
Oss	Gezamenlijke culturele instelling	Educatie, Podium
Tynaarlo	Cultuurhuis	Bibliotheek, Erfgoed, Cultuurparticipatie
Veldhoven	Culturele hotspot	Bibliotheek, Podium, Museum
Voorschoten	MFA Voorschoten	Bibliotheek, Educatie, Podium, Film, Horeca
Zandvoort	De Krocht	Educatie, Podium
Zutphen	Huis van de Stad	Bibliotheek, Educatie, Podium, Cultuurparticipatie

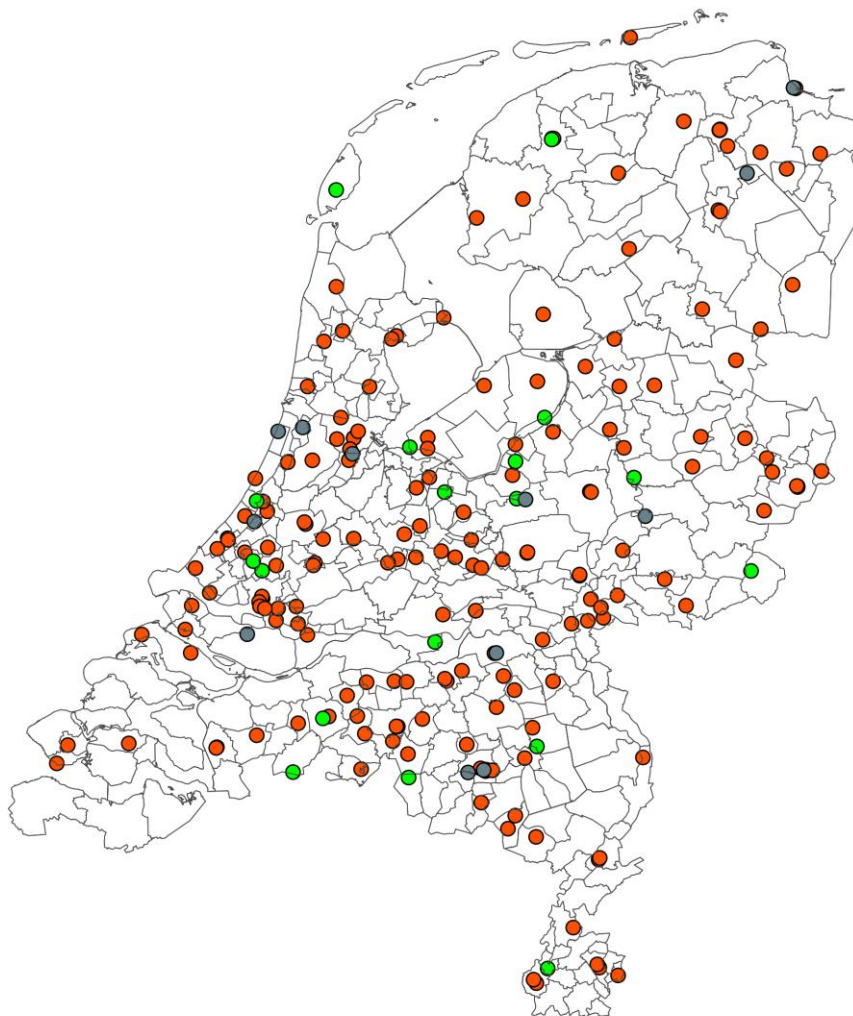
De plannen bespreken we in dit rapport per gemeente. Een grafische weergave van alle plannen is te zien in figuur 1. Hier staan de meer gevorderde plannen in groen en de intenties in oranje weergegeven op de kaart. In figuur 2 zijn naast de plannen ook de 178 bestaande culturele mfo's in grijs weergegeven.

Figuur 1. Toekomstige plannen voor culturele mfo's. Gevorderde plannen in groen, intenties in grijs.

Bron: Atlas Research

Figuur 2. Bestaande culturele mfo's (oranje) en plannen voor culturele mfo's. Gevorderde plannen in groen, intenties in grijs.

Bron: Atlas Research

1 Inleiding

De afgelopen jaren is het aantal samenwerkingen en fusies van culturele organisaties toegenomen. Bibliotheken zijn hier een duidelijk voorbeeld van. De meerderheid (58%) van de fysieke bibliotheeklocaties is samen met andere organisaties gehuisvest in een multifunctionele accommodatie (mfa), en één op de vijf bibliotheekorganisaties maakt deel uit van een multifunctionele organisatie (mfo).² Bij bibliotheken en centra voor de kunsten heeft de laatste decennia een daling plaatsgevonden van het aantal organisaties, en een toename van het aantal organisaties in een mfa of mfo. In een aansluitend onderzoek heeft Atlas Research op basis van adresgegevens 178 organisaties (of locaties met meerdere organisaties) geïnventariseerd die onder de noemer culturele mfo vallen.³ Culturele mfo's zijn organisaties of locaties die meerdere culturele functies bieden. Denk bijvoorbeeld aan een volksuniversiteit die fuseert met een bibliotheek in een nieuwe organisatie, of een museum dat een bestuurlijke samenwerking aangaat met een podium in een mfa.

Dit rapport geeft een overzicht van toekomstplannen voor het realiseren van culturele mfo's in Nederland. We verdelen de plannen daarbij in twee categorieën: gevorderde plannen en intenties. Hoofdstuk 2 beschrijft achttien gevorderde plannen voor culturele mfo's, bijvoorbeeld omdat er al concrete beslissingen zijn genomen wat betreft locatie of omdat er ondersteuning is van meerdere partijen (instellingen, gemeente, financiering). Dit zijn plannen die daarmee een relatief grote kans op realisatie hebben. In hoofdstuk 3 bespreken we twaalf plannen die minder vergevorderd zijn en zich in een stadium van intentie bevinden. Bij deze toekomstige mfo's is het minder zeker of en zo ja, hoe ze gerealiseerd gaan worden, maar is er wel altijd een concrete intentie van minstens één partij uitgesproken. Dit soort plannen noemen we daarom intenties voor toekomstige culturele mfo's.

De informatie in dit rapport is verzameld door middel van deskresearch. Er is uitgebreid gezocht op internet naar nieuwsberichten, beleidsstukken, jaarverslagen, gemeenteraadsstukken en social media posts met trefwoorden zoals "bouw", "nieuw", "realisatie", "fusie", "cultuurhuis", "kulturhus", "cultuurcluster", "cultureel centrum",

² Burgt, A. van de & Hoek, S. van de (2021). Bibliotheekstatistiek 2020. Den Haag: KB. Een mfo wordt ook wel een gecombineerde instelling genoemd.

³ Blaker, N, Veldkamp, J, van den Berg, N (2022): Culturele multifunctionele organisaties. Een exploratief onderzoek naar organisaties met meerdere culturele functies. Amsterdam: Atlas Research.

“gecombineerde instelling”, “cultuurcentrum”, “kunstcentrum”. Verschillende personen die betrokken zijn bij de realisatie van culturele mfo's hebben verder informatie aangeleverd.⁴

⁴ Naast deskresearch heeft Atlas Research via de kanalen van Binnenlands Bestuur een enquête uitgestuurd om kennis van toekomstige culturele mfo's te bevragen. Helaas is hier geen respons op gekomen.

2 Gevorderde toekomstplannen culturele mfo's

In dit hoofdstuk lichten we achttien culturele mfo's uit met gevorderde toekomstplannen. Onder "gevorderd" verstaan we een aantal situaties. Ten eerste betreft het multifunctionele organisaties waar alles rond is of concreet gepland is – de handtekeningen zijn gezet, de bouw is begonnen en de einddatum is bekend. In sommige gevallen is er nog een enkele horde te nemen, bijvoorbeeld omdat er weinig animo is op een vacature voor bestuursleden. In sommige gevallen zijn er meerdere hordes die nog genomen moeten worden, bijvoorbeeld het vinden van een geschikte locatie en het maken van een concrete tijdsplanning voor realisatie.

Almere

In Almere worden De Nieuwe Bibliotheek, Het Erfgoedhuis en De Schoor samen gehuisvest in Cultuurhuis Almere Buiten op Baltimoreplein 106.⁵ De gezamenlijke programmering is eind 2021 al begonnen in een tijdelijk gebouw. Het Cultuurhuis heeft straks een breed cultureel aanbod, met bibliotheek, cultuureducatie, film, theater, maatschappelijke voorzieningen en een horecagedeelte van 150 vierkante meter. Wethouder Hilde van Garderen is enthousiast: *"Dit is een mooie stap voor de Stedelijke Vernieuwingsagenda van Almere Buiten Centrum. Cultuurhuis Almere Buiten wordt de culturele huiskamer van Almere Buiten: laagdrempelig, verrassend, kwalitatief goed en voor iedereen. Bijzondere aandacht is hierbij voor film en theater."*⁶ Naast de website zijn alle ontwikkelingen ook te volgen op social media, waar Cultuurhuis Almere Buiten al actief is onder de nieuwe naam.⁷

Baarn

Voor een nieuw cultuurhuis in Baarn met de naam "De Kroon" is een locatie is gekozen. Ook is er al een voorlopig ontwerp van het gebouw. De Kroon is een initiatief van de Bibliotheek Eemland, Theater de Speeldoos en gemeente Baarn. Het huidige pand van Theater de Speeldoos wordt verbouwd zodat theater en bibliotheek onder één dak komen. Op de begane grond delen de foyer van het theater de ruimte met de bibliotheek in een open

⁵ www.cultuurhuisalmerebuiten.nl

⁶ <https://cultuurhuisalmerebuiten.nl/cultuurhuis-almere-buiten-gaat-door-naar-volgende-fase/>

⁷ <https://www.instagram.com/cultuurhuisalmerebuiten/> en <https://www.facebook.com/cultuurhuisalmerebuiten>

plattgrond.⁸ Ook wordt horeca gedeeld.⁹ Er wordt in het nieuwe complex daarnaast ruimte geboden aan andere organisaties en verenigingen, waaronder de Volksuniversiteit, amateurtheater Karakter, kindertheaterschool Marmelijn en Dagkoor Baarn. Met de realisatie van dit multifunctionele cultuurhuis wil Baarn op een toekomstbestendige manier bijdragen aan de identiteit en eigenheid van de gemeente, en de leefbaarheid en saamhorigheid verhogen.¹⁰ Naar verwachting beginnen de bouwwerkzaamheden in 2023 voor een oplevering in 2024.¹¹

Breda

Momenteel wordt een stedenbouwkundig schetsontwerp verder uitgewerkt van een cultuurcluster op de locatie "Klavers Jansen" in het Havenkwartier van Breda. De bedoeling is dat cultuur en wonen hier samengaan. De verwachting is dat in 2023 wordt gestart met de bouw, en daarmee de transformatie van het Havenkwartier in Breda. Volgens Consortium Spoorzone Breda ziet het culturaanbod op Klavers Jansen er als volgt uit: *"Het is hier één groot samenkomen van Bredase cultuuruitingen: theater, muziek, dans, tentoonstellingen en podiumkunsten. Hier werkt de experimentele garde van de Bredase makersscene in stoer afgewerkte ateliers."*¹² Het is duidelijk dat er een cultuurcluster wordt gerealiseerd, maar het is nog niet duidelijk hoe de organisatie hiervan precies wordt vormgegeven. Mogelijk is het een combinatie van multifunctionele organisaties en multifunctionele accommodaties. Er lijkt in ieder geval een samenwerking te zijn tussen culturele organisaties Podium Bloos en Chassé Cinema, naast vele andere organisaties die betrokken zijn bij het geheel. De eigenaar Stichting Klavers Jansen wordt de ontwikkelaar en verhuurder van het complex.¹³ Het is de bedoeling dat de verschillende organisaties in het gebouw nauw gaan samenwerken.

Deventer

Met ingang van 1 januari 2023 gaat (een deel van) Kunstcircuit Deventer fuseren met de Bibliotheek Deventer.¹⁴ Kunstcircuit Deventer is tot op heden een gerenommeerde plek voor kunst en cultuureducatie in de omgeving, waar onder andere zang-, dans-, schilder- en muziekles wordt aangeboden. Die functies zullen vanaf de start van 2023 onder de

⁸ <https://www.moost.nl/theater-bibliotheek-baarn>

⁹ <https://www.dekroonbaarn.nl/>

¹⁰ <https://www.baarn.nl/DeKroon>

¹¹ <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3310952/baarns-cultuurcentrum-van-10-miljoen-gaat-de-kroon-heten>

¹² <https://www.consortiumspoorzonebreda.nl/projecten/>

¹³ <https://podiumbloos.nl/wp-content/uploads/Bijlage-Klavers-Jansen-live-art-2021.pdf>

¹⁴ <https://www.bibliotheekdeventer.nl/nieuws/kunscircuit-gaat-verder-binnen-de-bibliotheek-en-schouwburg.html>

Bibliotheek vallen, al blijft de naam Kunstcircuit wel bestaan. De overige taken van Kunstcircuit (o.a. het verhuren van ruimtes aan andere culturele partijen) komen bij Schouwburg Deventer te liggen. De drie betrokken partijen hebben een intentieverklaring getekend en de huidige medewerkers van Kunstcircuit zullen allemaal ofwel bij de Bibliotheek ofwel bij de Schouwburg in dienst treden vanaf de jaarwisseling.

Dronten

Na maar liefst vijftien jaar discussie over de komst van een multifunctioneel centrum in Swifterbant gaat het uiteindelijk toch verwezenlijkt worden.¹⁵ De gemeente Dronten betaalt 433.500 euro extra om het gat tussen het budget en de bouwkosten te overbruggen. Stijging van de kosten voor bouwmaterialen gooide in 2017 eerder al eens roet in het eten,¹⁶ en bleek in 2021 wederom de kritieke factor. Naast de dertig sociale huurappartementen voor 55-plussers, met acht daarvan als zorgappartementen voor Coloriet, gaan ook De Meerpaal (het huidige culturele hart, en mfo, van Dronten) en FlevoMeer Bibliotheek gebruikmaken van het multifunctionele centrum. De handtekeningen zijn gezet, de bouw is begonnen en de streefdatum voor ingebruikname is eind 2023.

Ermelo

De gemeente Ermelo krijgt met De Dialoog een nieuw cultuurhuis dat een bruisende, moderne plek moet gaan worden met culturele en welzijnsactiviteiten voor al haar inwoners.¹⁷ De beoogde vaste gebruikers van De Dialoog zijn: de Bibliotheek, Cultuurkust, Welzijn Ermelo, Kunstuitleen, Stichting Culturele Dialoog Ermelo en Stichting Filmhuis Ermelo. Ook komt er een horecagedeelte. In het eerste kwartaal van 2021 is de sloop en de bouw van start gegaan. Aanvankelijk was begin 2022 de streefperiode van oplevering, maar vanwege een tekort aan werknemers en bouwmaterialen is het bouwproces vertraagd. Desondanks staat de sleuteloverdracht 1 september 2022 op de planning.

Gemert-Bakel

De gemeenteraad van Gemert-Bakel ging april 2021 akkoord met de bouw van een multifunctionele accommodatie (mfa). Het haalbaarheidsonderzoek toonde aan dat er behoefte is aan één "huiskamer van Bakel", mede omdat Bakel een rijk aanbod aan maatschappelijke activiteiten voor alle leeftijden heeft, maar dat deze versnipperd over

¹⁵ <https://www.destentor.nl/dronten/na-jaren-van-discussie-groen-licht-voor-mfc-swifterbant-extra-bijdrage-van-gemeente-af2e65d2/>

¹⁶ <https://www.destentor.nl/dronten/voorlopig-geen-mfc-in-swifterbant-ae398234/>

¹⁷ <https://www.ermelo.nl/ermelo-in-ontwikkeling/de-dialoog>

verschillende locaties in de gemeente zijn.¹⁸ Het traject om tot de huiskamer van de Bakel te komen heeft tot een voorkeursscenario/locatie geleid, namelijk Café-zaal 't Viltje.¹⁹ Op 8 maart 2022 zijn de inwoners van Bakel ingelicht over het traject van de op de rol staande mfa tijdens een (online) informatieavond. Verdere uitwerking van het ontwerp volgt later, maar beoogde functies zijn onder andere theater, muziek, cursussen, gymnastiek, kinderopvang en verschillende sociaal maatschappelijke activiteiten.

Katwijk²⁰

De Bibliotheek Katwijk is samen met de muziekschool Katwijk en Volksuniversiteit K&O in een proces verwickeld dat moet leiden tot één nieuwe culturele organisatie en bijpassende nieuwe huisvesting. De werktitel van de nieuwe organisatie is Cultuurbedrijf. De gemeenteraad heeft plannen goedgekeurd om te onderzoeken of de organisaties met elkaar een nieuw op te richten Cultuurbedrijf kunnen vormen. De muziekschool is sinds begin april een zelfstandige organisatie, een eerste stap in de richting van de realisatie van Cultuurbedrijf.²¹ Een complete uitwerking voor de realisatie van het Cultuurbedrijf is gereed. In het eerste kwartaal van 2022 zou er meer duidelijkheid komen over het parkeervraagstuk, aangezien een knelpunt momenteel is dat er mogelijk niet genoeg parkeergelegenheid is bij de aangewezen locaties van Cultuurbedrijf.²² De ingeschatte investering van de gemeente in de bouwplannen is negen miljoen euro. Het totale budget van de gemeente is 10,7 miljoen euro. De bibliotheek zegt op de eigen website het volgende over Cultuurbedrijf: *“Het Cultuurbedrijf kan zich ontwikkelen tot een bruisende huiskamer van de wijk, tot een plek waar je kunt opladen, ontspannen en ontmoeten. Met ruimte voor inspirerende cursussen, mooie voorstellingen, muziekles, horeca en natuurlijk de bibliotheek. Wie op zoek is naar ontwikkeling, ontspanning, kunst of cultuur is bij ons op de juiste plek.”*²³

Lansingerland

De gemeente Lansingerland werkt momenteel aan een gloednieuw cultuurhuis van en voor de inwoners van Lansingerland: Casa Cadanza.²⁴ Buiten het feit dat de exploitatie van het cultuurhuis door een nog nader op te richten stichting georganiseerd gaat worden, is alles verder rond. De bouw gaat eind 2022 van start en de opening staat eind 2024 of begin

¹⁸ <https://www.destemvanbakel.nl/wp-content/uploads/2021/03/210308-Info-avond-8-3-2021-MFA-Bakel.pdf>

¹⁹ <https://www.destemvanbakel.nl/multifunctionele-accommodatie-mfa/>

²⁰ Informatie in deze paragraaf is mede afkomstig van dhr. Jan Klerk, directeur van Bibliotheek Katwijk.

²¹ <https://www.allesoverkatwijk.nl/nieuws/algemeen/75854/muziekschool-katwijk-gaat-zelfstandig-verder>

²² <https://katwijk.notubiz.nl/document/10822703/2>

²³ <https://www.bibliotheekkatwijk.nl/nieuws/2021/nieuws-cultuurbedrijf.html>

²⁴ <https://casacadanza.nl/>

2025 op de rol. Casa Cadanza beschikt al over een officieel adres (Westersingel 41 te Berken en Rodenrijs), een website, een nieuwsbrief en een eigen podcast. Architect Eric Scholman van bureau rhps+ spreekt van “een enorme toegevoegde waarde aan het centrum van Berkel en Rodenrijs” en noemt “zien en gezien worden” als speerpunt.²⁵ Er komen cursusruimtes, filmzalen, een theaterzaal, een bibliotheek en een horecafunctie, maar ook een dakterras en een openbare fietsenstalling met plek voor 400 fietsen zullen aanwezig zijn in Casa Cadanza. De naam verwijst enerzijds naar een culturele huiskamer (*Casa*) en anderzijds naar het streven dat alles in (en om) het gebouw in beweging gaat zijn (*Cadanza*).²⁶ Wethouder Cultuur Titia Cnossen zegt het volgende over Casa Cadanza: *“Dit nieuwe cultuurhuis in Berkel en Rodenrijs is een aanwinst, naast de al bestaande cultuurhuizen, voor Lansingerland en de regio. Deze mooie en passende naam Casa Cadanza maakt de komst van dit cultuurhuis nog concreter. Het gaat meer leven en we kijken uit naar de bouw. Er staat nog van alles te gebeuren voordat we de volgende mijlpaal met elkaar vieren: het slaan van de eerste paal, eind van dit jaar.”*

Leeuwarden

Begin 2020 stemde de gemeenteraad van Leeuwarden unaniem voor de komst van een multifunctioneel centrum (MFC) in het voormalige gemeentehuis in Stiens.²⁷ Hier zou 2,5 miljoen euro voor uitgetrokken worden en de beoogde gebruikers zouden De Skalm, bibliotheek Dbieb en het dorpenteam zijn (plus nog zes appartementen). Begin 2020 werd er ook een tijdspad vastgelegd – begin bouw juli 2020, oplevering juli 2021 – en een architect gekozen in de naam van Bauke Tuinstra van Twa Architecten. Vanwege een conflict tussen het (ex-)bestuur van De Skalm en gemeente Leeuwarden leek de toekomst even onzeker. De Skalm liet in een brief aan de gemeente weten niet met de verhuisplannen akkoord te gaan, waarop wethouder Hein de Haan kenbaar maakte indien nodig ook zonder De Skalm te willen verhuizen.²⁸ Uiteindelijk is dat laatste gebeurd; De Skalm en de gemeente hebben de samenwerking stopgezet en de ontwikkeling van het multifunctionele centrum in Stiens gaat door, zonder De Skalm.²⁹ De bouw van het nieuwe multifunctionele centrum/dorpshuis zou in maart 2022 klaar zijn,³⁰ waarna de gemeente de inrichting voor de gebruikers nog moet organiseren.

²⁵ <https://casacadanza.nl/interview-met-eric-scholman/>

²⁶ <https://www.lansingerland.nl/direct-regelen/sport-cultuur-en-activiteiten/cultuur/casacadanza/>

²⁷ <https://www.stienser.nl/stienser/algemeen/unanieme-steun-verbouw-gemeentehuis-stiens>

²⁸ <https://frieschdagblad.nl/regio/Boos-bestuur-De-Skalm-stapt-uit-verhuizing-26998592.html>

²⁹ <https://lc.nl/friesland/leeuwarden/Gemeente-gaat-door-met-MFC-in-Stiens-zonder-De-Skalm-27010739.html>

³⁰ <https://deskalm.nl/>

Meerssen

De stichting MFC Bunde werkt samen met het kerkbestuur van de St. Agnesparochie aan de toekomst van de huidige St. Agneskerk in Bunde, met als doel hier een multifunctioneel centrum van te maken. Aanleiding is enerzijds een daling van de bezoekers van kerkdiensten en anderzijds een gebrek aan capaciteit voor concerten en andere culturele evenementen in de gemeente Meerssen.³¹ Het haalbaarheidsonderzoek van de gemeente toonde aan dat er zowel behoefte als draagvlak is om van de St. Agneskerk een multifunctioneel centrum te maken. De huidige Mariakapel zal worden losgekoppeld van de rest van het gebouw om daarin de kerkfunctie te kunnen waarborgen. De beoogde capaciteit van het multifunctionele centrum is 400 bezoekers, en er is 1,8 miljoen euro nodig voor de realisatie van het project. De gemeente Meerssen heeft al ingestemd met een bijdrage van een derde van de totale kosten (600.000 euro) en de provincie Limburg is om eenzelfde bijdrage gevraagd, het besluit hierover volgt in de loop van 2022.³² Ook is er al een principekeuze gevallen op Frencken Scholl Architecten als bureau dat de implementatie van de plannen gaat faciliteren. Na het (verwachte positieve) besluit van de provincie over de financiering zal er een (nieuwe) informatieavond komen voor de inwoners van Bunde.

Nijkerk

2025 is de streefdatum van de opening van een nieuw dorps huis in Hoevelaken, ter vervanging van het huidige dorps huis De Stuw.³³ De gemeente Nijkerk gaat eenmalig 2,8 miljoen euro uittrekken als tegemoetkoming voor de realisatie van het ~2.500 vierkante meter gebouw met daarin ruimtes gereserveerd voor de bibliotheek, jeugd- en jongerenwerk Blits, eerstelijnszorg (huisarts of apotheek) en verschillende sociale, maatschappelijke, culturele en educatieve bezigheden (de klassieke dorps huisfuncties).³⁴ Er komt ook een horecafunctie, waar in een later stadium van het traject naar een exploitant zal worden gezocht. De huidige exploitant van De Stuw, bedrijf De Haen, staat open om hier weer in te investeren maar mede vanwege bepaalde wettelijke aanbestedingsregels ligt de keuze nog niet vast.³⁵ Op hoofdlijnen is het huidige tijdspad dat de planontwikkeling en aanbesteding vanaf begin 2022 bijna twee jaar in beslag gaan nemen, de gemeenteraad dan eind 2023 haar akkoord hierop kan geven, er in 2024 gebouwd gaat worden en begin 2025 de

³¹ https://www.meerssen.nl/nieuws_en_bekendmakingen/actueel//wat_zijn_de_plannen_met_de_st_agneskerk_in_bunde

³² <https://www.mfcbunde.nl/nieuws/>

³³ <https://www.stadnijkerk.nl/lokaal/overig/777506/nieuw-dorps-huis-hoevelaken-een-stap-dichterbij>

³⁴ <https://destuwhoevelaken.nl/2022-01-27-gemeenteraad-akkoord-met-ontwikkeling-nieuw-dorps-huis-hoevelaken/#.YjCE9TXvluU.%20https://www.stadnijkerk.nl/lokaal/overig/777506/nieuw-dorps-huis-hoevelaken-een-stap-dichterbij>

³⁵ <https://nijkerk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/383e6f84-3eaf-4c90-a0a1-3407d3bf08cd?documentid=30c433f1-4eb6-4d27-86cb-afad2d394283&agendaitemid=824e8836-08f8-4a41-9dbb-edb3cb67fd3d>

opening kan plaatsvinden. Wel zijn er nog enkele zorgen bij bewoners (over de exacte locatie)³⁶ en aandachtspunten van lokale politieke partijen (onder andere de kwaliteit van de dienstverlening)³⁷. Er zullen dus nog een paar hordes genomen moeten worden, maar de plannen zijn concreet en uitgewerkt en het proces is in volle gang.

Pijnacker-Nootdorp

De gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp hakte in juni 2021 de knoop door en stemde in met de komst van een sociaal-cultureel centrum op de voormalige Rabobanklocatie op het Raadhuisplein.³⁸ Aanleiding hiervoor was onder andere de Cultuurnota *Verbinden door cultuur* van de gemeente,³⁹ waarin duidelijk werd dat er toenemende belangstelling onder inwoners was voor een gezamenlijke plek voor sociale en culturele activiteiten. Met de komst van dit multifunctionele centrum geeft de gemeente gehoor aan deze behoefte. Beoogde domeinen zijn onder meer podiumkunsten, dans, theater, muziek, een bibliotheek en cursus- of verenigingsavonden. De verwachting is dat in juli 2022 de architect gekozen wordt en in 2023/2024 de opening kan plaatsvinden.

Reusel-De Mierden

Als vervanging van het huidige culturele hart van Reusel-de Mierden, Cultureel Centrum De Kei, komt er een multifunctionele accommodatie (mfa). De gemeenteraad stemde in oktober 2021 in met de nieuwbouw van het pand. De beoogde functies van de mfa zijn onder meer theater, cultuur, welzijn, buitenschoolse educatie en – in mindere mate – ook zorg.⁴⁰ Bibliotheek De Kempen en Heemkunde Werkgroep Reusel zijn enkele van de nieuwe gebruikers. Op dit moment, in de zomer van 2022, is de projectgroep aan de gang met het voorlopige ontwerp en zijn de huidige gebruikers van De Kei ondergebracht op tijdelijke locatie(s). Weinig nieuws verder is in dit geval goed nieuws, alles loopt en op dit moment lijkt niks de komst van de mfa in Reusel in de weg te staan.

Texel

In opdracht van de gemeente Texel heeft DP6 architectuurstudio een nieuw sociaal-cultureel centrum ontworpen. Het Thijsehuis gaat in Den Burg kunstenschool Artex, een bibliotheekvestiging, jongerenorganisatie Y4E en Radio Texel onder drie houten kappen

³⁶ <https://nijkerknieuws.nl/nieuws/162433/gaat-het-dorpshuis-wel-door-iets-ten-noorden-van-de-stuw/>

³⁷ <https://www.pro21.nl/nieuws/nieuws-uit-de-fractie/dorpshuis-hoewelaken-volgende-fase>

³⁸ <https://www.pijnacker-nootdorp.nl/projecten/sociaal-cultureel-centrum-in-pijnacker/>

³⁹ <https://www.pijnacker-nootdorp.nl/wp-content/uploads/2020/07/Cultuurnota-Verbinden-door-cultuur-Pijnacker-Nootdorp.pdf>

⁴⁰ <https://www.reuseldemierden.nl/dekei>

samenbrengen.⁴¹ De adjunct-directeur van KopGroep Bibliotheken, Anita Ruder, zegt daar het volgende over: *“Het cultuurhuis wordt de huiskamer van Texel! Deze huiskamer is door DP6 goed vertaald in het schetsontwerp. Door verschillende hoeken in het gebouw met kleine podia biedt het gebouw zelfs mogelijkheden voor huiskamerconcerten of een festival”*.⁴²

In december 2021 is door het college van B&W het advies aan de gemeenteraad uitgesproken om het Thijssenhuis daadwerkelijk te realiseren, met een budgetvoorstel.⁴³ De gemeenteraad is hiermee akkoord gegaan. Er volgt nog nader onderzoek.

Winterswijk

De gemeente Winterswijk heeft al jaren het plan van een nieuw cultuurkwartier op de rol staan. Het beoogde cultuurkwartier gaat Wooow heten, dat staat voor Winterswijk ontmoet, ontdekt en ontplooit. Muziekschool Boogiewoogie, de bibliotheek en de Winterswijkse Uitdaging WUH zullen hier hun intrek nemen en bovendien komt er een zaal voor podiumkunstvoorstellingen.⁴⁴ Er is al groen licht voor Wooow vanuit de gemeenteraad in Winterswijk, maar er zijn nog wel vragen over de kosten en het aantal vierkante meters van de concertzaal. Eerst werd er namelijk gemikt op een omvang van 3.000 vierkante meter, maar de Winterswijkse cultuurpartners (de genoemde beoogde gebruikers) hebben te kennen gegeven bijna 4.000 vierkante meter nodig te hebben.⁴⁵ Wethouder Henk Jan Tanemaat geeft aan dat er minimaal twee en mogelijk drie varianten door een ontwikkelaar uitgewerkt gaan worden. De verwachting is dat er in september 2022 een definitieve keuze tussen de varianten genomen gaat worden, en daarmee ook een besluit over de realisatie van Wooow.

Zaltbommel

Er gaat een nieuw cultureel hart van Zaltbommel gevormd worden door de nieuwbouw van cultureel centrum De Poortერი en de verbouwing van de Sint-Maartenskerk.⁴⁶ De raadsvergadering eind 2021 maakte duidelijk dat de lokale politiek in Zaltbommel achter de plannen staat en het project daarmee definitief van start kon gaan. Wel werden er enkele zorgen

⁴¹ <https://architectenweb.nl/nieuws/artikel.aspx?ID=51300>

⁴² <https://www.texel.nl/actueel/nieuwe-huisvesting-voor-artex-young4ever-en-bibliotheek-krijgt-vorm>

⁴³ <https://texel.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/428bc1f3-2c5a-4be1-be2c-275c5eaa5c00?documentid=ee0dcbcc-9058-4d76-8a3d-7f935daa7232&agendatemplid=0cc90474-eb77-4402-af79-59731a82087d>

⁴⁴ <https://www.gelderlander.nl/achterhoek/nieuw-cultureel-centrum-winterswijk-kost-minstens-10-miljoen-euro-a3919bec/>

⁴⁵ <https://rtvslingeland.nl/index.php/2022/02/08/college-wil-twee-varianten-voor-het-uitwerken-van-het-cultuurkwartier/>

⁴⁶ <https://www.bd.nl/bommelerwaard/politiek-geeft-groen-licht-voor-plannen-sint-maartenskerk-en-poorteri-a89b138bb/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

geuit, onder meer over de geschiktheid van evenementen die gaan plaatsvinden in de Sint-Maarten en het algehele prijskaartje van de plannen. De directeur van De Poortერი, Ivo van Harmelen, nam in ieder geval die eerste zorg weg door te stellen dat de verschillende podia juist voor elke activiteit de meest geschikte locatie zullen selecteren. De locatie(s) zijn dus bekend en in ontwikkeling, een definitieve openingsdatum is nog niet bekend.

Zundert

De huidige culture ontmoetingsplek in Zundert, CultuurCentrum De Schroef, is al sinds juli 2020 gesloten. In opdracht van de gemeente wordt De Schroef gesloopt en vervangen worden door een geheel nieuw multifunctioneel centrum, dat als een cultureel en maatschappelijk ontmoetingscentrum voor inwoners van Zundert zal dienen.⁴⁷ De gemeente blijft daarmee dus eigenaar van het pand, en het plan is om een nog op te zetten exploitatiestichting als hoofdhuurder te laten fungeren. De geplande opening is januari 2023, met beoogde gebruikers als de bibliotheek, Zundertse (culturele) verenigingen, het Kindermuseum, gemeentelijke medewerkers, welzijnsinstelling Surplus, de Vraagwijzer en haar samenwerkingspartners en een horecagedeelte. Vooralsnog zijn er geen signalen dat dit plan niet gerealiseerd zal worden, al loopt de zoektocht naar nieuwe bestuursleden volgens wethouder Twan Zopfi nog wel moeizaam.⁴⁸

⁴⁷ <https://www.internetbode.nl/regio/zundert/353465/straks-volledig-nieuw-ontmoetingscentrum-op-plek-van-de-schroef>

⁴⁸ <https://www.facebook.com/wethouderZopfi>

3 Intenties voor toekomstige culturele mfo's

Soms is er wel een intentie uitgesproken door een partij om een mfo, cultuurhuis, cultureel centrum of multifunctionele accommodatie met samenwerkende culturele organisaties te realiseren, maar zijn de plannen in een vroeger stadium. Het is bijvoorbeeld nog niet duidelijk of er voldoende steun is voor de plannen, of ze financieel haalbaar zijn en welke organisaties gaan samenwerken. Deze plannen worden in dit hoofdstuk beschreven.

Amstelveen

In Amstelveen zijn er meerdere malen intenties uitgesproken die aanwijzingen geven voor mogelijke toekomstige culturele mfo's, vooral vanuit de VVD in de gemeenteraad. Een aantal culturele instellingen bevindt zich in het Stadshart van Amstelveen op de zogenaamde Cultuurstrip. Bijvoorbeeld podium P60, Schouwburg Amstelveen en culturele mfo Platform C. Die laatste is eerder gevormd door een fusie van meerdere culturele organisaties. Cultuurwethouder Herbert Raat van de VVD stelde in 2018 voor dat een effectievere bedrijfsvoering nodig is in de cultuursector van Amstelveen. Hij noemde het voorbeeld van de fusie die Platform C heeft voortgebracht. Een dergelijke fusie betekent volgens hem dat met de vorming van één organisatie ook maar één boekhouder nodig is, en bijvoorbeeld horeca gecombineerd kan worden.⁴⁹ Naast Platform C is er een mogelijkheid dat er nog een multifunctionele organisatie onderdeel gaat uitmaken van de Cultuurstrip. In het jaarverslag van 2020 van podium P60 staat de nauwe samenwerking en gedeelde toekomstvisie met de schouwburg beschreven, "die mogelijk kan leiden tot een fusie op termijn."⁵⁰ Ook zijn er in 2018 vragen gesteld vanuit de gemeenteraad over het geld dat P60 krijgt van de gemeente,⁵¹ maar de financiële situatie van het podium lijkt sindsdien verbeterd.⁵² In het verkiezingsprogramma (2022) van de VVD is ook aandacht voor het verder ontwikkelen van de Cultuurstrip in Amstelveen.⁵³ Er zijn ook plannen om van het Cobra Museum een cultureel centrum te maken waar naast de collectie ook andere culturele programmering is. Het idee is om het museum toekomstbestendig te maken. Verder wil de VVD dat culturele organisaties structureel minder subsidie gaan ontvangen en meer vanuit een commerciële

⁴⁹ <https://amstelveenblog.nl/2018/10/19/raat-cultuur-kan-beter/>

⁵⁰ <https://p60.nl/sites/default/files/2021-10/P60%20Jaarverslag%202020%20-%20Web%20version.pdf>

⁵¹ <https://amstelveenblog.nl/2018/11/04/raadsleden-p60-te-kostbaar-en-eenzijdig/>

⁵² <https://www.amstelveen.nl/home/persbericht/gemeente-succesvolle-vernieuwingsslag-bij-p60>

⁵³ <https://herbertraat.files.wordpress.com/2021/12/vvd-amstelveen-verkiezings-programma-2022.pdf>

benadering hun organisaties gaan besturen. Een voorbeeld hiervan is door beter te gaan samenwerken en een professionele aansturing te bewerkstelligen.

Barneveld

Het Barneveldse Schaffelaartheater, Muziekschool Barneveld en muziekgezelschap De Harmonie hebben de intentie uitgesproken om samen verder te gaan als multifunctioneel cultuurcentrum voor alle Barnevelders onder de naam Cultuurplein-1. Het college van B&W van de gemeente Barneveld gaat zich buigen over de haalbaarheid en organisatievorm en legt 15 duizend euro bij omdat zij de potentie ervan inzien.⁵⁴ Vanaf september 2021 zijn de initiatiefnemers al aan de slag met de eerste gezamenlijke culturele plannen (gericht op senioren), op termijn is het plan om ook echt een gezamenlijke organisatie/huisvesting te realiseren.⁵⁵ Hiervoor zijn nog geen concrete plannen bekend.

Delfzijl

In 2019 besloot de gemeenteraad van Delfzijl (inmiddels: gemeente Eemsdelta)⁵⁶ tot de bouw van Cultuurcluster De Molenberg op de plek van theater De Molenberg. Het Cultuurcluster zou ruimte bieden aan drie vaste gebruikers: theater De Molenberg, de bibliotheek en het IVAK (culturele organisatie van de gemeente Eemsdelta). Dit cultuurcluster zou dan dé ontmoetingsplek van de gemeente worden waar dans, theater, muziek, cursussen, lezen, bijeenkomsten, werk- en studieplekken elkaar zouden vinden én versterken.⁵⁷ In april 2022 bleek echter dat de bouwkosten flink hoger lagen dan aanvankelijk begroot: 24 miljoen in plaats van 21,5 miljoen euro.⁵⁸ Om deze reden heeft de gemeente Eemsdelta de pauzeknop ingedrukt en het plan tijdelijk stopgezet.

Eindhoven⁵⁹

De Bibliotheek Eindhoven, het Expat Center en citymarketingorganisatie Eindhoven 365 hebben de handen ineengeslagen om een centrale plek te creëren voor alle Eindhovenaren. De werktitel van deze plek is Hotspot. Eindhoven wordt steeds diverser en

⁵⁴ <https://barneveld.nieuws.nl/gemeente/34670/college-barneveld-steunt-ontwikkelonderzoek-cultuurplein-1/>

⁵⁵ <https://www.barneveldsekrant.nl/lokaal/maatschappelijk/682533/-aan-de-slag-met-cultuurplein-1->

⁵⁶ Vanaf 1 januari 2021 zijn de voormalige gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum gefuseerd tot gemeente Eemsdelta.

⁵⁷ <https://www.abcnova.nl/nl/projecten/cultuurcluster-delfzijl?vecookie=1>

⁵⁸ <https://dvh.nl/groningen/Bouwkosten-cultuurcluster-De-Molenberg-in-Delfzijl-fors-hoger-dan-begroot-Ge-meente-Eemdeltalast-pauze-in-27628012.html>

⁵⁹ Informatie in deze paragraaf is afkomstig van dhr. Peter Kentie, directeur bestuurder van Eindhoven 365. Hij deelde een presentatie gegeven in 2021 namens hemzelf, de directeur bestuurder van de Bibliotheek Eindhoven, en de managing director van Holland Expat Center South.

internationaler, waardoor er behoefte is om meer sociale cohesie te faciliteren. Ook heeft Eindhoven een leidende rol in technologie, design en kennis door werkgevers en organisaties zoals ASML, Philips, de Technische Universiteit en Design Academy Eindhoven. Dit trekt veel kenniswerkers en internationale studenten. Om deze groepen in Eindhoven te houden, hebben zij een plek nodig waar ze zich thuis voelen. Ook is er oog voor de behoefte aan fysieke ontmoeting en contact om eenzaamheid te voorkomen.

Hotspot moet het bruisende middelpunt van Eindhoven worden waar uiteenlopende groepen zich thuis voelen, en iedere Eindhovenenaar verder geholpen wordt met praktische en theoretische vaardigheden. De wens is om Hotspot in het centrum van de stad te realiseren, in een iconisch gebouw met een gezamenlijke ingang voor alle verschillende diensten die het zal bieden, en met horeca. De verschillende diensten delen niet alleen een locatie. Het idee is om een integraal programma aan te bieden, uitgevoerd door een contentregisseur en enkele contentspecialisten. Naast de bibliotheek is er onder andere plek voor een podium, studie- en werkruimte, een lab of proeftuin en meerdere multifunctionele ruimtes. Er is geen concreet tijdsplan bekend. Wel is er door het college van B&W enthousiast gereageerd op het plan en heeft het college geld beschikbaar gesteld voor een kwartiermaker die verder gaat onderzoeken hoe het idee vorm kan krijgen.⁶⁰ Wethouder Stijn Steenbakkers (economie) licht toe: *“Door de krachten te bundelen moeten alle partijen daar beter van worden.”*⁶¹

Haarlem

In Haarlem wordt gekeken naar vernieuwing van de bibliotheeklocaties in de stad van de bibliotheek Zuid-Kennemerland. De centrale bibliotheeklocatie in Haarlem werkt al jaren samen met debat- en cultuurpodium de Pletterij. Vanuit de PvdA werd in 2020 de wens uitgesproken om de bibliotheek, de Pletterij en een afdeling van het Frans Hals Museum een gezamenlijke nieuwe locatie te bieden in het voormalige pand van de V&D (later Hudson's Bay), in combinatie met betaalbare woningen. Dit is niet gebeurd en het pand is verkocht aan een andere partij.⁶² Bij dat plan van de PvdA zag de bibliotheek geen mogelijkheid tot een integratie van de activiteiten met de Pletterij. Bovendien wilde de bibliotheek bij een verhuizing geen zichtbaarheid verliezen; het eerder voorgestelde plan zou de

⁶⁰ <https://studio040.nl/nieuws/artikel/hotspot-moet-mengkroes-woorden-van-oo-expats>

⁶¹ <https://www.ed.nl/eindhoven/expats-bieb-en-stadsmarketing-op-een-locatie-samen-eindhoven-laait-beoogde-samenwerking-onderzoeken-a1072a95/>

⁶² <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/298783/niet-iedereen-blij-met-luxe-appartementen-in-oud-vd-pand-liever-eeen-zwembad>https://www.haarlem.nl/bestandsopslag/bestanden/Sport_cultuur_en_recreatie/Cultuur-plan_2022_2028.pdfhttps://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20200207_80097356?utm_source=google&utm_medium=organic

bibliotheeklocatie niet op de begane grond van het grotere pand vestigen.⁶³ De Pletterij is zelf al langer bezig met plannen om gezamenlijke huisvesting te zoeken met andere culturele organisaties zoals Nieuwe Vide (kunstpodium en broedplaats), studio MAPA (kunsteducatie, podium) en het Grafisch Atelier Haarlem.⁶⁴ Dit is tot nu toe nog niet gelukt. In Haarlem is er dus vanuit de gemeenteraad en vanuit meerdere culturele organisaties de intentie om een multifunctioneel cultureel aanbod te realiseren onder één dak. De bibliotheek zelf lijkt die intentie niet te hebben.

Hoeksche Waard

De gemeente Hoeksche Waard is voornemens om een cultuurhuis te bewerkstelligen waar alle inwoners van Hoeksche Waard uiting kunnen geven aan cultuur, in welke vorm dan ook.⁶⁵ Bovendien zou dit samenwerking tussen verschillende cultuuruitingen faciliteren. Aanleiding voor deze plannen is dat de gemeente observeert dat cultuurbeoefenaars versnipperd binnen de gemeente zitten op plekken met beperkte ruimte en mogelijkheden. Een gezamenlijke (fysieke) plek met betere faciliteiten is daarom gewenst. De gemeente heeft ook al een locatie op het oog: het oude pand van de Willem Alexanderschool, dat sinds september 2021 leegstaat vanwege de verhuizing van de school naar een andere locatie. Buiten deze intentie en beoogde locatie maakt de gemeente Hoeksche Waard op de website kenbaar dat ze nog aan het begin van het proces staan. Het moet nog met de gemeenteraad, met de culturele sector en omwonenden worden besproken. Hiervoor stond op 14 maart 2022 een (online) informatieavond op de planning. Op vrijdag 27 mei 2022 is er vervolgens een intentieovereenkomst getekend door wethouder Harry van Waveren en Marco de Jongh (voorzitter), Helma Wagemakers (secretaris) en Dennis Boxem (penningmeester) van Stichting Cultuurhuis Hoeksche Waard.⁶⁶ Hierbij is de doelstelling uitgesproken om aankomend jaar de exploitatie van een mogelijk cultuurhuis verder uit te werken. Voorafgaand hieraan stond het onderwerp bij de gemeenteraadsverkiezingen ook al bij veel partijen in het verkiezingsprogramma,⁶⁷ wat illustreert dat het onderwerp leeft in Hoeksche Waard. Het is dus enkel nog een plan, nog zonder een officiële toekenning of concreet tijdpad.

⁶³ <https://www.haarlemsweekblad.nl/lokaal/politiek/326931/bibliotheken-hard-aan-vernieuwing-toe-688957#>

⁶⁴ https://www.haarlemsdagblad.nl/cnt/dmf20200207_80097356?utm_medium=organic&utm_source=google

⁶⁵ <https://www.gemeentehw.nl/direct-regelen/wonen-en-verkeer/verbouwen/woningbouwprojecten/cultuurhuis-hoeksche-waard/>

⁶⁶ <https://www.gemeentehw.nl/actueel/komst-cultuurhuis-stap-dichterbij/>

⁶⁷ <https://www.facebook.com/Cultuurhuis-Hoeksche-Waard-104332792104473/>

Oss

De Osse VVD-fractie sprak in maart 2021 uit dat zij al jaren heil zien in het samengaan van de Lievekamp (theater), de Groene Engel (cultuurpodium) en de Muzelinck (centrum voor kunst en cultuur) tot een gezamenlijke culturele instelling.⁶⁸ Ook had de fractie al een locatie op het oog, namelijk in de Raadhuislaan. GroenLinks Oss zag niks in een verplichte fusie.⁶⁹ Deze intentie vanuit de VVD in Oss is verder niet van de grond gekomen. De Lievekamp wilt in plaats daarvan het complete Zuiderstrandtheater van Den Haag naar Oss halen, inclusief de duizend stoelen.⁷⁰ Volgens directeur Coen Bais is dit een buitenkans: *“We krijgen een unieke kans in de schoot geworpen. Zover wij kunnen nagaan is dit nog nergens in de wereld gedaan.”* Dit komt omdat het Zuiderstrandtheater circulair gebouwd is. De gemeente Oss moet nog akkoord gaan met deze plannen, maar als het doorgaat is de verwachting dat in 2025 of 2026 het nieuwe theater geopend kan worden.⁷¹ Een komst van één gezamenlijke culturele instelling is voorlopig dus onzeker, maar ook met de aangepaste plannen krijgt Muzelinck weer een plek in het gebouw, net zoals nu het geval is.

Tynaarlo

Al in 2019 werd er door initiatiefnemers gesproken over het samengaan van Muziekvereniging Nieuw Leven, historische vereniging Ol Eel en de bibliotheek. Medio 2021 duurde de beslissing volgens de lokale PvdA-fractie al veel te lang,⁷² en sindsdien is er weinig nieuws meer over naar buiten gekomen. Inmiddels lijkt er in Zuidlaren een nieuw initiatief te zijn: inwoners hebben samen met 25 verenigingen een plan opgesteld om het Prins Bernhardhoeveterrein op te knappen.⁷³ Hier zouden dan een cultuurhuis, een gezondheidscentrum, een supermarkt, sportvoorzieningen en woningen moeten komen. Dit plan is begin april 2022 naar de (nieuwe) gemeenteraad van gemeente Tynaarlo gestuurd. Het is dus afwachten wat er van dit nieuwe plan terecht gaat komen, maar de intentie is (opnieuw) uitgesproken om een cultuurhuis te bewerkstelligen.

⁶⁸ <https://oss.vvd.nl/nieuws/43402/oss-verdiend-een-fantastisch-nieuw-kunst-en-cultuur-theater-in-2027>

⁶⁹ <https://oss.groenlinks.nl/nieuws/de-groene-engel-heeft-een-mooie-toekomst-aan-de-rand-van-het-centrum>

⁷⁰ <https://www.bd.nl/oss-e-o/lievekamp-wil-complete-theaterzaal-van-scheveningen-naar-oss-verhuizen-a01b07fe/>

⁷¹ <https://dtnieuws.nl/nieuws/artikel/de-lievekamp-wil-bouwpakkettheater-naar-oss-halen>

⁷² <https://dvh.nl/drenthe/tynaarlo/Beslissing-over-cultuurhuis-Eelde-Paterswolde-duurt-volgens-PvdA-te-lang-%E2%80%98Er-wordt-eindeloos-gesold-met-medewerkers-en-vrijwilligers-van-de-bibliotheek%E2%80%99-26863588.html>

⁷³ <https://dvh.nl/drenthe/tynaarlo/Plan-voor-Prins-Bernhardhoeveterrein-geeft-flinke-boost-aan-de-leefbaarheid-van-Zuidlaren-Stelling-van-de-week-27607997.html>

Veldhoven

In Veldhoven hebben Theater de Schalm, Museum 't Oude Slot en de Bibliotheek Veldhoven de handen ineengeslagen om samen te gaan als *culturele hotspot* van Veldhoven aan het Meiveld.⁷⁴ De drie directeuren deden eind 2021 een oproep om nu echt werk te maken van de *culturele hotspot*. Ook werden de ideeën in november 2021 tijdens de algemene beschouwingen gepresenteerd aan de gemeenteraad.⁷⁵ Wethouder Hans van der Looij (GBV) reageerde hier positief op, maar gaf ook aan dat er eerst een toekomstvisie voor de huidige bibliotheek op tafel moet komen (plan: in de loop van 2023) alvorens er kan worden nagedacht over de mogelijkheid tot een *hotspot*. De initiatiefnemers hebben de plannen visueel uitgewerkt in een filmpje, waarin te zien is waar en hoe de instellingen samen zouden kunnen gaan aan het Meiveld.⁷⁶ De intentie is dus aanwezig bij de beoogde gebruikers, maar er moeten eerst nog andere stappen genomen worden waar enige tijd overheen zal gaan.

Voorschoten

In de gemeente Voorschoten is een Stuurgroep MFA opgericht, een samenwerkingsverband tussen de gemeente en de bibliotheek die een voorstel hebben ontwikkeld om de huidige bieb om te bouwen tot een multifunctionele accommodatie (mfa).⁷⁷ Naast de bibliotheek komt er een grote zaal (met het Filmtheater en Jeugdtheaterschool Theaterplaats als beoogde gebruikers), een grote foyer met bar, een kleine zaal en aanvullende les- en spreekruimtes. Daarmee kunnen er ook lessen en cursussen gegeven worden in de mfa. Als de gemeenteraad instemt met het budget en het ontwerp dan zou de bouw in 2022 kunnen beginnen, was in 2021 te lezen op de website van de gemeente. Het besluit hierover is tot na de gemeenteraadsverkiezingen 2022 uitgesteld.

Zandvoort

Om in te spelen op de behoeftes van de inwoners wil de gemeente Zandvoort 1,1 miljoen euro uittrekken om theatergebouw De Krocht om te bouwen tot laagdrempelig multifunctioneel podium voor kunst en cultuur.⁷⁸ Dit is besloten op 26 oktober 2021, waarna een architectenbureau al een voorontwerp heeft gemaakt.⁷⁹ De gemeente spreekt van een grotere aantrekkingskracht voor professionele theater- en dansgezelschappen na

⁷⁴ <https://www.ed.nl/veldhoven/veldhovense-cultuurdirecteuren-nu-werk-maken-van-culturele-hotspot-a20ec99e/>

⁷⁵ <https://www.deschalm.com/nl/pQ5J7iw/wie-zijn-wij/culturele-hotspot>

⁷⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=JmGU-ltEIDl>

⁷⁷ <https://www.voorschoten.nl/mfa-bibliotheek>

⁷⁸ <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/292701/opknopbeurt-theater-de-krocht-kost-zandvoort-11-miljoen-euro>

⁷⁹ <https://zandvoort.raadsinformatie.nl/document/10674508/1/bijlage>

renovatie. Het globale tijdspad is dat er een definitief ontwerp gemaakt gaat worden nadat de welstands- en monumentencommissie een positief advies heeft uitgebracht over het voorontwerp. Daarna kan er een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Als alles spoedig verloopt, start de verbouwing na de zomer van 2022. Er moet dus nog een aantal hordes genomen worden, maar de intentie is vanuit de gemeente duidelijk uitgesproken.

Zutphen

In Zutphen zijn er plannen uitgesproken om van Theater Hanzehof een 'Huis van de Stad' te maken als cultureel en maatschappelijk centrum, als gezamenlijk initiatief van het theater met de Muzehof (cultuureducatie en -participatie) en de Graafschap Bibliotheken.⁸⁰ De drie directeuren spreken over het Huis van de Stad als "de economische boost die Zutphen nodig heeft."⁸¹ In de Cultuurnota 2021-2024 van de gemeente Zutphen, opgesteld in juli 2021, werd er een apart hoofdstuk gewijd aan het plan. Inwoners waren niet direct enthousiast; er werd zelfs een petitie opgestart voor het behoud van de huidige bibliotheek in de Broederkerk. Toch ging de gemeenteraad akkoord met een haalbaarheidsonderzoek. In december 2021 organiseerden Theater Hanzehof, Muzehof en de Graafschap Bibliotheken in dat kader gezamenlijk de zesde editie van het huiskamerfestival Gluren bij de Buren.⁸² De organisaties tonen dus nog steeds de wil, maar een concreet plan is er tot op heden (nog) niet en de financiële haalbaarheid kan ook nog een probleem vormen.

⁸⁰ <https://www.destentor.nl/zutphen/zutphen-kan-culturele-huis-van-de-stad-onderzoeken-hoe-het-eruit-komt-te-zien-is-nog-maar-de-vraag-abd6c487/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

⁸¹ <https://www.contactzutphen.nl/nieuws/algemeen/379966/-huis-van-de-stad-is-boost-die-zutphen-nodig-heeft->

⁸² <https://www.contactzutphen.nl/nieuws/muziek/392397/gluren-bij-de-buren-zutphen-is-op-zoek-naar-acts-en-huiskamers>